

Súd: Krajský súd Prešov  
Spisová značka: 2Co/32/2014  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112234177  
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2014  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska  
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8112234177.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Daniely Babinovej v právnej veci žalobcu Československá obchodní banka, a.s. so sídlom Praha 5, Radlická č. 333/150, zastúpeného Mgr. Romanom Ambrožom, usadeným euroadvokátom so sídlom Mikulášska 29, Bratislava, proti žalovanej X. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXXX/XX, toho času na neznámom mieste, zastúpenej opatrovníčkou E. R., súdnou tajomníčkou Okresného súdu G., o zaplatenie 114.771,13 Kč s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov z 28.11.2013 č.k. 12C 81/2013 - 62 takto

### rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania.

Nepriznáva účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

### odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 73.788,17 Kč, kapitalizované úroky vo výške 16.593,71 Kč, kapitalizované úroky z omeškania vo výške 17.254,70 Kč, úroky z omeškania 7,75 % ročne zo sumy 73.788,17 Kč od 20.09.2012 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovanej tiež uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania na súdnom poplatku vo výške 274,50 Eur a titulom trov právneho zastúpenia 428 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

V dôvodoch rozhodnutia súd prvého stupňa poukázal na to, že zmluvu uzatvorenú medzi účastníkmi konania je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu podľa českej právnej úpravy, konkrétne Občanského zákonníku v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy podľa § 52 ods. 1 tohto zákona a nasl. Predmetom zmluvy bol spotrebiteľský úver. Tento je upravený zákonom č. 321/2001 Sb. o nektorých podmímkach zjednávaní spotrebiteľského úveru. Opäť je potrebné vychádzať zo znenia zákona účinného v čase uzavretia zmluvy. Poukázal na § 4 ods. 1 a nasl. uvádzaného zákona. Za dôvodné považoval žalobe vyhovieť a to okrem doby, do ktorej mala žalovaná platiť zmluvné úroky z úveru. Podľa žaloby si žalobca tento nárok uplatnil kapitalizovaný do 20.09.2012 a ďalej do budúca a to až do doby zaplatenia istiny. Podľa súdu prvého stupňa je však táto doba limitovaná časovým trvaním pôvodne dohodnutej doby trvania úveru. Úver mala žalovaná splatiť do 28.10.2011 a do tej doby má zároveň platiť aj zmluvné úroky. Touto problematikou sa zaoberal aj Krajský súd v Prešove vo svojom rozhodnutí sp. zn. 6Co 182/2011. Súd prvého stupňa žalobu preto vo vzťahu k uplatňovanému kapitalizovanému úroku od 28.10.2011 a taktiež úroku 10,90 % od 20.09.2012 do zaplatenia zo sumy 73.340,76 Kč zamietol. Vychádzal pritom z predloženej sumarizácie kapitalizovaných úrokov z omeškania a riadnych úrokov ako dlžnej istiny k tomu-konkrétnemu dňu. Výrok o príslušenstve

pohľadávky odôvodnil ustanovením § 517 ods. 2 OZ a o trovách konania účastníkov rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku, a to proti výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti s prísl., podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý navrhol v tejto časti rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Žalobca svoj nárok odôvodňuje tým, že 07.10.2008 bola so žalovanou uzatvorená zmluva o úvere, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 100.000,- Kč. Žalovaná mala splácať tento úver v pravidelných mesačných splátkach vo výške 3.291,- Kč do 28 -dňa v mesiaci. Za správu úveru bol žalovanej účtovaný mesačný poplatok 30,- Kč. Žalovaná v čase trvania zmluvného vzťahu so žalobcom neplnila svoje záväzky dohodnuté o úvere a prestala splácať splátky, ku ktorým sa v zmluve o úvere zaviazala, na čo bola opakovane upozomená, svoju povinnosť si nespĺnila, preto žalobca pristúpil k uplatneniu tohto nároku na súde. Má za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávne rozhodol o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove v obdobnej veci, ktoré bolo vydané v konaní pod sp. zn. 14Co 83/2012. V tomto rozhodnutí sa konštatuje, že v § 502 ods. 2 Obchodného zákonníka je upravené, odkedy je dlžník povinný platiť úroky z úveru, chýba v ňom však výslovné ustanovenie, ktoré by určovalo, dokedy táto povinnosť dlžníka trvá. Niet pochybností o tom, že táto doba môže byť dohodnutá v zmluve o úvere. Úrok z úveru je vlastne cena (odplata) za užívanie poskytnutých peňažných prostriedkov, a preto má dlžník zásadne platiť tento úrok za skutočnú dobu užívania, teda do doby skutočného vrátenia úveru veriteľovi. Žalobca sa stotožňuje s takto vysloveným názorom odvolacieho súdu a poukazuje na to, že aj v zmysle uzatvorenej zmluvy bolo dohodnuté, že splátky istiny po termíne splatnosti budú ďalej úročené úrokovou sadzbou uvedenou v článku I. bod 5 zmluvy a k tomu navyše sadzbou úrokov z omeškania. Poukázal tiež na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43Cob 186/2013. V zmysle tohto rozhodnutia úrok z nesplateného úveru je chápaný ako cena peňazí. Pre veriteľa predstavuje kompenzáciu za to, že sa vzdal narábania so svojimi finančnými prostriedkami, ktoré na určitý čas poskytol dlžníkovi. Oproti tomu úrok z omeškania je sankcia, ktorú má veriteľ právo požadovať v prípade, ak dlžník neplní riadne a včas svoj peňažný záväzok. Uplatnenie práva na úroky z úveru sa nevylučuje s uplatnením práva na úroky z omeškania. Tieto dva úroky svedčia veriteľovi súbežne až do momentu, kým je úver dlžníkom riadne zaplatený.

Žalovaná sa prostredníctvom opatrovníčky k odvolaniu nevyjadrila.

Odvolací súd preskúmal rozsudok v napadnutom rozsahu, a teda vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti spolu so súvisiacim výrokom o trovách konania v zmysle zásad vyjadrených v § 212 ods. 1, 2 O.s.p. spolu s konaním, ktoré vydaniu rozsudku predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu opodstatnené nie je. Výroky, ktorými bolo žalobe vyhovené, odvolaním neboli dotknuté, preto ani nepodliehali preskúmvaniu odvolacím súdom (§ 206 ods. 2 veta prvá O.s.p.).

Je potrebné konštatovať, že súd prvého stupňa v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady ES č. 593/2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I.) článku 4 správne konštatoval, že rozhodné právo pri absencii voľby sa spravuje právnym poriadkom krajiny obvyklého pobytu poskytovateľa služieb, preto je potrebné vo veci aplikovať Obchodný zákonník, ako aj Občiansky zákonník Českej republiky ako to správne realizoval súd prvého stupňa.

Odvolací súd zdôrazňuje, že v zásade právny vzťah účastníkov konania je potrebné posudzovať podľa § 497 Obchodného zákonníka, avšak s výhradami uvedenými v § 52 ods. 1 a nasl. Občianskeho zákonníka (platného v Českej republike), keďže predmetná zmluva o úvere uzatvorená medzi účastníkmi konania dňa 07.10.2008 je zmluvou spotrebiteľského charakteru.

Pokiaľ ide o úroky z úveru, tieto predstavujú odplatu alebo cenu plnenia, tak ako sa to konštatuje aj v doterajšej súdnej praxi, avšak povinnosť dlžníka platiť úroky z úveru počas celej doby, po ktorú tento úver, teda poskytnuté finančné prostriedky neboli vrátené veriteľovi, má svoje limity v tom zmysle, že táto

zásada platí až do tzv. splatnosti úveru. Po zosplatnení úveru totiž nastupujú sankčné úroky z omeškania v zmysle § 1 Nariadenia vlády Českej republiky č. 142/1994 Sb.

Z obsahu spisu a predovšetkým zo samotných vyjadrení žalobcu bolo zistené, že žalovaná si povinnosti dohodnuté v zmluve o úvere riadne neplnila, z tohto dôvodu žalobca listom zo dňa 28.01.2010 jej oznámil, že pohľadávka je splatná ku dňu 28.01.2010 a vyzval žalovanú k jej úhrade. Správne mal teda súd prvého stupňa postupovať tak, že mal priznať úroky z úveru len do 28.01.2010. Vzhľadom na skutočnosť, že vyhovujúci výrok rozsudku nebol odvolaním účastníkov napadnutý, v odvolacom konaní ho nebolo možné preskúmať (§ 206 ods. 2 veta prvá O.s.p.).

Kumulácia úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania v zmysle vyššie uvedeného predstavujú neúmernú a neprijateľnú záťaž pre dlžníka ako spotrebiteľa. Takýto postup, ktorý je nepochybne potrebné aplikovať v spotrebiteľských vzťahoch, je v súlade s § 497 Obchodného zákonníka (platného na území Českej republiky), podľa ktorého zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. To znamená, že platenie úrokov z úveru je dôvodné len do doby splatnosti úveru, teda vlastne do doby, v ktorej bol dlžník povinný predmetné finančné prostriedky vrátiť, keď táto okolnosť vyplynie z konkrétnej úverovej zmluvy.

Úverové obdobie, teda čas, na ktorý sa peňažné prostriedky poskytujú, medzi podstatné náležitosti úveru nepatrí. Pokiaľ si však účastníci úveru dohodnú úverové obdobie a dlžník poskytnuté peňažné prostriedky do dohodnutej doby (do splatnosti úveru) nevráti, prichádzajú do úvahy za obdobie po splatnosti úveru úroky z omeškania. Ide o odlišný inštitút oproti odplatným úrokom a ten má sankčnú povahu.

Za čas po splatnosti úveru má teda veriteľ právo na úroky z omeškania vo výške stanovenej všeobecne záväzným právnym predpisom. Akékoľvek navyšovanie úrokov z omeškania sa dostáva do rozporu so zákonom. Takýmto neprípustným navyšovaním úrokov z omeškania je aj právna konštrukcia navýšenia úrokov z omeškania o úroky za úver, napr. zmluvnou podmienkou o platení úrokov za úver do zaplatenia aj po splatnosti úveru a teda počas omeškania. Vychádzajúc z vyššie uvedeného tak žalobca má nárok na úrok z omeškania (sankčné úroky z omeškania) po zosplatnení úveru, kedy nastupujú sankčné úroky z omeškania a je možné ich priznať len vo výške určenej § 1 Nariadenia vlády ČR č. 142/1994 Sb.

S poukazom na vyššie uvádzané dôvody tak odvolací súd rozsudok v zamietavom výroku a v súvisiacom výroku o trovách konania ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. Žalobca vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemá právo na náhradu trov a žalovanej v tomto štádiu konania trovy nevznikli.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.